

GENTLEMANSUCCESS

Ο Νικόλας Χρηστάκης
φωτογραφημένος στο
ξενοδοχείο *Μεγάλη Βρετανία*,
κατά την επίσκεψή του
τον Μάρτιο στην Ελλάδα.

JORDAN MARKOFF

«ΔΙΑΜΑΝΤΙΑ ΑΠΟ ΤΟ ΚΑΡΒΟΥΝΟ...»

ΤΗΝ ΠΕΡΑΣΜΕΝΗ ΧΡΟΝΙΑ ΨΗΦΙΣΤΗΚΕ ΩΣ ΕΝΑΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ
20 ΚΟΡΥΦΑΙΟΥΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ
του κόσμου, ενώ το *TIME* τον έχει εντάξει στη λίστα με τους
100 ΑΝΘΡΩΠΟΥΣ ΠΟΥ ΕΧΟΥΝ ΤΗ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΗ ΕΠΙΡΡΟΗ
στον κόσμο. Το *Gentleman* «συνδέεται» με τον

Νίκολας Χρηστάκη,

ΑΠΟΦΟΙΤΟ ΤΟΥ YALE ΚΑΙ ΤΟΥ HARVARD, ΟΠΟΥ ΔΙΔΑΣΚΕΙ ΣΗΜΕΡΑ,
ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΤΟΥ BEST SELLER

«Συνδεδεμένοι: η Εκπληκτική Δύναμη των Κοινωνικών
Δικτύων και πώς αυτά Διαμορφώνουν τη ζωή μας»

ΓΙΑ ΜΙΑ ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΕΝΑΝ

σπουδαίο Έλληνα που μας κάνει περήφανους. του ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΗΛΑ

«**Κ**ΑΝΕΙΣ ΔΕΝ ΘΑ ΗΘΕΛΕ ΝΑ ΖΕΙ ΧΩΡΙΣ ΦΙΛΟΥΣ, ΑΚΟΜΗ ΚΙ ΑΝ ΕΙΧΕ όλα τα υπόλοιπα αγαθά». Μ' αυτήν τη φράση του Αριστοτέλη από τα «Ηθικά Νικομάχεια» κλείνει τον πρόλογο του πολυσυζητημένου βιβλίου του ο Νίκολας Χρηστάκης, ο Έλληνας καθηγητής που έγινε παγκοσμίως γνωστός για την έρευνά του γύρω από τον «ιό της ευτυχίας» και τη μετάδοσή του. Τον περασμένο Μάρτιο είχε έρθει στην Ελλάδα και είχε «πνιγεί» μέσα σε αμέτρητες συνεντεύξεις εντύπων και ηλεκτρονικών Μέσων Ενημέρωσης. Τώρα που πέρασε ο πυρετός της επικαιρότητας, σκέφτηκα ότι ήταν η πιο κατάλληλη στιγμή για μια επικοινωνία μαζί του. Δέχθηκε και κλείσαμε ραντεβού στις 2 τα ξημερώματα, δηλαδή 7 το απόγευμα, στη Βοστόνη όπου διαμένει. «Ο χρόνος που μπορώ να σας διαθέσω είναι 15 λεπτά», μου είπε.

Εκείνη τη στιγμή κατάλαβα πως τίποτα δεν είναι τυχαίο. Όλα τα προγραμματίζει, γι' αυτό και είναι στην κορυφή. Φυσικά δέχθηκε το 15λεπτο. Δεν είχα και άλλη επιλογή. Η μέρα (μάλλον η νύχτα) της συνομιλίας έφθασε. Επηρεώματα, στις 2 ακριβώς, του τηλεφώνησα. Ήταν στο γραφείο του. Όπως μου είπε, από τα παράθυρα διακρίνονται στο βάθος οι λιγοστοί ουρανοξύστες της Βοστώνης. Στους τοίχους δεξιά και αριστερά έχει δύο πίνακες,

ενώ οι φωτογραφίες των τριών παιδιών του και στιγμιότυπα από ταξίδια στην Ελλάδα βρίσκονται δίπλα στον υπολογιστή του. Το σκηνικό συμπληρώνουν πολύπλοκα γραφήματα και μαθηματικοί τύποι.

Συνδεδεμένοι μέσω του κινητού τηλεφώνου αρχίσαμε τη συζήτηση. Δόγω της κακής λήψης, μου ζήτησε να μιλούσαμε στο σταθερό. Έτσι κι έγινε. Του υπενθύμισα τον περιορισμό των 15 λεπτών, άνοιξα το μαγνητόφωνο και έβαλα το χρονόμετρο να δουλεύει.

Παναγιώτης Μήλας: Σύνταγμα. Κάστανα, καλαμπόκι και κολούρια...

Νίκολας Χρηστάκης: Αναμνήσεις από την παιδική μου ζωή. Έχω εδώ στο γραφείο μια φωτογραφία από εκείνη την εποχή, με τον παππού μου. Ήταν πολύ σοβαρός άνθρωπος. Όταν εγώ του μιλούσα με τα σπαστά ελληνικά μου, εκείνος μου απαντούσε στην καθαρεύουσα. Με έπαιρνε από το χέρι, ήμουν πολύ μικρός, και με πήγαινε στο Σύνταγμα, στον Άγνωστο Στρατιώτη. Στη φωτογραφία αυτή εγώ έκανα τον σοβαρό, ενώ εκείνος έδειχνε πολύ περήφανος. Πολύ θερμές και συγκεκριμένες οι μνήμες από εκείνη την εποχή. Ο άλλος παππούς, ο πατέρας της μητέρας μου, έμενε στο Κολωνάκι. Συχνά με φιλοξενούσε. Και οι δύο με τη συμπεριφορά τους έβαλαν τα

Ο πρωθυπουργός και η Λερναία Ύδρα

«Στην τελευταία επίσκεψή μου στην Ελλάδα, εκτός από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Παπούλια, συναντήθηκα και με τον πρωθυπουργό κ. Παπανδρέου, με τον οποίο δειπνήσαμε. Συζητήσαμε λοιπόν πώς μπορούμε να διορθώσουμε αυτές τις αρνητικές νοοτροπίες που έχει ο Έλληνας και πώς μπορούν να αξιοποιηθούν οι θετικές του ικανότητες. Στην Αμερική έχουμε την έκφραση πως «δεν πρέπει να πετάμε το μωρό μαζί με το νερό της μπανιέρας». Έτσι πρέπει γίνει και εδώ. Να πλύνουμε μόνο το μωρό και να πετάξουμε μόνο το νερό... Δεν πρέπει δηλαδή να πετάξουμε μαζί με τα καλά και τα άσχημα. Μαζί με τα θετικά και τα αρνητικά. Μου έκανε μεγάλη εντύπωση ο πρωθυπουργός. Εγώ είμαι άσχετος με τα πολιτικά πρόσωπα. Δεν τον είχα γνωρίσει. Είναι πολύ σώφρων. Σοβαρός και σκεπτόμενος άνθρωπος. Έχει ένα πολύ μεγάλο και δύσκολο πρόβλημα να λύσει. Ένα πρόβλημα όπως αυτό της Λερναίας Ύδρας, που της έκοβε το ένα κεφάλι και φύτευε άλλο».

θεμέλια για την πορεία μου. Θυμάμαι τη μέρα της επιστροφής του Καραμανλή, τον Ιούλιο του 1974. Όλη η Αθήνα γεμάτη κόσμο κι εγώ, 12 ετών τότε, με τον παππού ανάμεσα στο πλήθος. Με ανέβασε σε ένα υπερυψωμένο σημείο του Εθνικού Κήπου για να βλέπω. Έντονες μνήμες από εκείνες τις ημέρες. Είναι λίγο παράξενο το γεγονός ότι, ενώ έχω περάσει σχεδόν όλη μου τη ζωή στην Αμερική και παρόλο που κατά κάποιον τρόπο είμαι Αμερικανός, θυμάμαι πολύ την Ελλάδα. Είχα περάσει όμορφα χρόνια στην Ελλάδα. Ο παλιότερος φίλος μου είναι ο Δημήτρης Δημητρίλιας. Είμαστε ακόμη φίλοι εδώ και 40 χρόνια. Πολύ στενή επαφή διατηρώ πάντα και με τον εξάδελφό μου, Γιώργο Ψάλτη, ο οποίος, όταν έρχομαι στην Αθήνα, με φιλοξενεί στο σπίτι του, που είναι γεμάτο βιβλία και έργα τέχνης. Είμαι συνδεδεμένος με την Ελλάδα... Μου δίνει δύναμη. Μου δίνει ενέργεια.

Π.Μ.: Χημεία και πυρηνική φυσική...

N.X.: Αυτά είναι τα θέματα τα οποία σπούδασαν οι γονείς μου.

Π.Μ.: Ήταν εκρηκτικό μείγμα οι γονείς σας;

N.X.: Κατά κάποιον τρόπο, ναι, ήταν explosive blend αυτοί οι δύο! Εκείνη την

εποχή η πυρηνική φυσική ήταν πολύ της μόδας, έως και sexy... Ο πατέρας μου ήθελε να ασχοληθεί με το θέατρο. Θείος του ήταν ο περίφημος ηθοποιός του Εθνικού Θεάτρου, ο Θάνος Κωτσόπουλος. Ο πατέρας μου, λοιπόν, τον θαύμαζε και ήθελε να ακολουθήσει τα βήματά του. Όμως ο παππούς μου δεν τον άφησε. Του είπε να σπουδάσει πυρηνική φυσική. Έτσι πήγε στο Princeton και στο Yale και σπούδασε δίπλα στους καλύτερους πυρηνικούς φυσικούς στον κόσμο. Ήταν την εποχή που είχε πεθάνει ο Αϊνστάιν. Τότε πήγε και η μητέρα μου στο Πανεπιστήμιο του Vassar. Και οι δύο σπούδαζαν με υποτροφία. Εκεί, στην ελληνική κοινότητα, γνωρίστηκαν και παντρεύτηκαν το 1961. Η μητέρα μου δυστυχώς «έφυγε» όταν ήταν μόλις 47 χρόνων. Σήμερα ο πατέρας μου, αν και Αθηναίος, έχει σπίτι στην Κρήτη και ζει στις Αρχάνες.

Π.Μ.: Θα ήθελα τώρα να μου πείτε για την... dream team, την οικογένειά σας. Την Έρικα, τον Σεμπάστιαν, τον Λύσανδρο, την Ελένη και τον αρχηγό της ομάδας, τον Νικόλας.

N.X.: Είναι αστείο, αλλά ενώ τα παιδιά μου έχουν αγάπη για τον αθλητισμό, εγώ και η γυναίκα μου, δυστυχώς, είμα-

Από μια άποψη είμαι αισιόδοξος

ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ

ΣΤΙΓΜΕΣ I

ΟΙ ΑΝΑΜΝΗΣΤΙΚΕΣ

φωτογραφίες των καθηγητών με τους σπουδαστές αποτελούν ένα καθιερωμένο «έθιμο» στα περισσότερα εκπαιδευτικά ιδρύματα του κόσμου. Συχνά γίνονται και έ-

να πολύτιμο σημείο αναφοράς, για μελλοντική χρήση, και αναπόφευκτες... συγκρίσεις στα περίφημα *class reunions*, που επαναλαμβάνονται τακτικά.

ΣΤΙΓΜΕΣ II

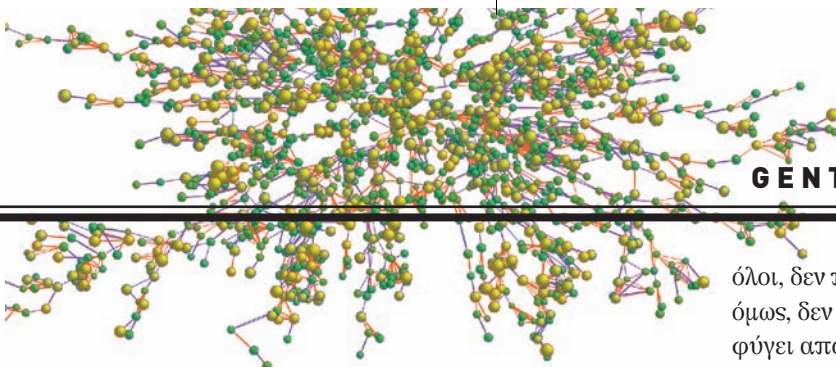

ΣΤΙΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΕΣ,

ο διάσημος καθηγητής και συγγραφέας Νικόλας Χρηστάκης φωτογραφίζεται μαζί με τις τάξεις των μαθητών του στις σκάλες του Πανεπιστημίου. Αξίζει να σημει-

ωθεί ότι οι λεζάντες περιλαμβάνουν τα ονόματα των σπουδαστών ολογράφως και όχι απλώς με τα αρχικά των μικρών ονομάτων τους ως είθισται.

GENTLEMANSUCCESS

στε κατάλληλοι μόνο για το... γραφείο! Βέβαια, αποτελούμε «χρυσή ομάδα» στο πνεύμα, στα γράμματα και στις επιπτώσεις. Είμαστε συνδεδεμένοι με τη γνώση. Και αυτό οπωσδήποτε είναι πολύ σημαντικό για όλους.

Π.Μ.: Με την ευκαιρία να σας ρωτήσω αν η τεχνική της παρηγορητικής ιατρικής, όπως την ασκούσατε από το 1992, μπορεί να εφαρμοστεί σήμερα στην Ελλάδα, στην κοινωνία, στην πολιτική, στη λύση της κρίσης...

Ν.Χ.: Δεν ξέρω πώς να απαντήσω! Γιατί από μια άποψη είμαι αισιόδοξος για την Ελλάδα και από μια άλλη, απαισιόδοξος. Το θέμα είναι ότι τα προβλήματα είναι τώρα πολύ σοβαρά. Ορισμένα πράγματα στη νοοτροπία των Ελλήνων είναι κατανοητά, όμως υπάρχουν και περιπτώσεις που δεν βοηθούν. Αν κάνεις μια σοβαρή συζήτηση με κάποιους, θα σου πουν ότι πρέπει να πληρώνουμε τους φόρους ώστε να λειτουργεί το κράτος. Αν τους μιλήσεις για τη φοροδιαφυγή και τους ρωτήσεις αν οι ίδιοι πληρώνουν τους φόρους τους, θα σου απαντήσουν πως αφού δεν πληρώνουν

όλοι, δεν πληρώνουν ούτε αυτοί... Έτσι, όμως, δεν θα μπορέσει η Ελλάδα να ξεφύγει από τα προβλήματα. Και δεν είναι μόνο το θέμα των φόρων, είναι η έλλειψη κοινωνικού πνεύματος. Η ειρωνεία, στο μεταξύ, είναι ότι οι Έλληνες έχουν έναν φοβερό πατριωτισμό, έχουν μεγάλη καρδιά... Όμως, αυτό δεν αρκεί. Το θέμα είναι πως δεν πληρώνουν τους φόρους τους. Θέλουν να βγαίνουν νωρίς στη σύνταξη. Συμπεριλαμβάνονται στους 5 μακροβιότερους λαούς του κόσμου, μαζί με τους Ιάπωνες και τους Σουηδούς. Ο μέσος όρος ζωής -δόξα τω Θεώ- είναι τα 84 χρόνια. Όμως, είμαστε πιο φτωχοί από τις άλλες χώρες. Δεν μπορεί λοιπόν να ζούμε τόσο πολλά χρόνια στην Ελλάδα και να παίρνουμε τόσο νωρίς σύνταξη. Δεν είναι δυνατόν να συντηρείται έτσι μια κοινωνία, είναι οικονομική καταστροφή, κυρίως όταν ταυτόχρονα μειώνεται ο πληθυσμός. Συνεπώς, αν θέλουμε να ζούμε τόσο πολύ, να χαιρόμαστε τον ήλιο, τη θάλασσα και τις ομορφιές της χώρας, πρέπει να αναλάβουμε την ευθύνη να μην παίρνουμε σύνταξη τόσο νωρίς. Πώς μπορούμε να αλλάξουμε αυτήν τη νοοτροπία; Αν είσαι στην κυβέρνηση, πρέπει να καταφέρεις να πείσεις ορισμένους

για την Ελλάδα κι από μια άλλη, απαισιόδοξος.

ΣΥΓΓΕΝΕΙΣ & ΣΥΝΑΔΕΛΦΟΙ

ΡΙΖΕΣ

ΟΠΩΣ ΥΠΟΓΡΑΜΜΙΖΕΙ

ο Νικόλας Χρηστάκης, η Ελλάδα του δίνει δύναμη και ενέργεια.

Εδώ, σε χαρακτηριστικά ελληνικό φόντο με τον πατέρα του.

ΚΑΡΙΕΡΑ

Ο κ. ΧΡΗΣΤΑΚΗΣ

με έναν συνάδελφό του, τον κ. Τζέιμς Φόουλερ.

Του Αλεξάνδρου και της Ελένης

Οι γονείς του, Αλέξανδρος Νικολάου Χρυστάκης και Ελένη Γρηγορίου Σαράντη, μετακόμισαν στα μέσα της δεκαετίας του '50 στην Αμερική, όπου και παντρεύτηκαν το 1961. Γεννημένος στις Ηνωμένες Πολιτείες το 1962, αλλά με ρίζες κρητικές (ο πατέρας του μοιράζει τη ζωή του ανάμεσα στις Αρχάνες της Κρήτης και στη Φιλαδέλφεια των ΗΠΑ), ο κ. Νικόλαος Χρυστάκης έζησε στην Ελλάδα από το 1965 μέχρι το 1968, οπότε και επέστρεψε με την οικογένειά του στην Ουάσιγκτον. Σπούδασε βιολογία στο Πανεπιστήμιο του Yale και στη συνέχεια ιατρική στο Harvard –απ' όπου απέκτησε διδακτορικό το 1989– και κοινωνιολογία στο Πανεπιστήμιο της Πενσυλβάνια, όπου πήρε το δεύτερο διδακτορικό του δίπλωμα. Στο ξεκίνημα της καριέρας του εργάστηκε στο Πανεπιστήμιο του Σικάγου, για να συνεχίσει, το 2001, στο Harvard. Σήμερα είναι καθηγητής στην Ιατρική Σχολή, στα τμήματα Κλινικής Κοινωνιολογίας και Κοινωνιολογίας της Σχολής Τεχνών και Επιστημών του Harvard. Από το 1999 μελετά πώς οι κοινωνικοί παράγοντες και οι κοινωνικές αλληλεπιδράσεις επηρεάζουν την υγεία και τη μακροβιότητα, ενώ είναι επίσης γνωστός για τις μελέτες του σχετικά με τη δημιουργία και τη λειτουργία των κοινωνικών δικτύων, θέμα με το οποίο καταπιάνεται στο τελευταίο του βιβλίο με τίτλο «*Συνδεδεμένοι: Η εκπληκτική δύναμη των κοινωνικών δικτύων και πώς αυτά διαμορφώνουν τη ζωή μας*», από τις Εκδόσεις Κάτοπτρον. Με τη σύζυγό του, Έρικα, γνωρίστηκαν το 1987 και παντρεύτηκαν το 1991. Είναι δασκάλα και επίσης πτυχιούχος του Χάρβαρντ. Έχουν τρία παιδιά: τον Σεμπάστιαν, τον Λύσανδρο και την Ελένη.

Πρέπει να πάρουμε τα προβλή

σε κάθε τομέα να καθυστερήσουν λίγο να πάρουν τη σύνταξή τους. Ο ένας δύο μήνες, ο άλλος τρεις μήνες, με μια στρατηγική, έτσι ώστε σιγά σιγά να αλλάξει η νοοτροπία. Βέβαια, κάτι ανάλογο συμβαίνει και στις Ηνωμένες Πολιτείες, όπου κάποιιοι δανείζονται από τις τράπεζες και καταναλώνουν σαν να μην υπάρχει αύριο.

Π.Μ.: Εκτός από την ευτυχία, μπορεί να κυκλοφορήσουν το ίδιο γρήγορα και η έμπνευση, η διάθεση για προσφορά, η παραγωγικότητα;

Ν.Χ.: Έχουμε κάνει έρευνες πάνω σε αυτό, για το πώς κυκλοφορεί ο αλτρουισμός, πώς κυκλοφορούν οι ιδέες, πώς κυκλοφορούν οι καινοτομίες... Τα κοινωνικά δίκτυα αποτελούν τη βάση των διατροφικών ολισθημάτων μας, της κα-

τάχρησης ουσιών και των επιδημιών αυτοκτονίας, αλλά επίσης της εκλογικής συμπεριφοράς μας, της καινοτομίας, του αλτρουισμού και της «όλων τυχαίας» επίδειξης καλοσύνης. Όπως έχουμε δει, ορισμένα δίκτυα επιτρέπουν ταχύτατη κλιμάκωση, ενώ άλλα όχι. Μάλιστα, πρόσφατες μελέτες έχουν διευκρινίσει τις συγκεκριμένες συνθήκες υπό τις οποίες τα πλέον σημαίνοντα άτομα έχουν περισσότερες πιθανότητες να επιβάλουν την επιρροή τους. Αποδεικνύεται ότι δεν αρκεί να υπάρχουν άτομα ικανά να επηρεάζουν. Πρέπει και από την απέναντι πλευρά να υπάρχουν άτομα δεκτικά στην επιρροή και, συχνά, η ταχύτητα της διάχυσης μιας καινοτομίας εξαρτάται περισσότερο από τις ιδιότητες και τον αριθμό των

Στην απέναντι σελίδα: Ο διάσημος καθηγητής με τη δική του... dream team –τη σύζυγό του, Έρικα και τα τρία τους παιδιά, τον Σεμπάστιαν, τον Λύσανδρο και την Ελένη– σε παλαιότερη επίσκεψή τους στην Αθήνα. Ωστόσο, όπως ομολογεί, εκείνος και η γυναίκα του δεν έχουν την ίδια έφεση με τα παιδιά τους στον αθλητισμό!

πρώτων παρά των τελευταίων. Μόνο η αρμονική συνεργασία αποδίδει καρπούς...

Π.Μ.: Μου ανοίγετε τον δρόμο για την επόμενη ερώτηση: Μπορούμε να φτιάξουμε διαμάντια από το κάρβουνο;

Ν.Χ.: Κοιτάξτε, εγώ δεν νομίζω ότι τα διαμάντια είναι οπωσδήποτε καλύτερα από τον γραφίτη, που κι αυτός φτιάχνεται από το κάρβουνο και είναι επίσης χρήσιμος. Παίρνουμε το ίδιο υλικό, το κάρβουνο και, αν το επεξεργαστούμε με έναν τρόπο, έχουμε γραφίτη, ενώ αν το επεξεργαστούμε με έναν διαφορετικό τρόπο, παίρνουμε διαμάντι. Το σημαντικό στοιχείο είναι ότι, αν έχουμε κάτι μαλακό ή κάτι σκληρό, κάτι σκούρο ή κάτι καθαρό, αυτό δεν οφείλεται στο κάρβουνο, αλλά στον τρόπο επεξεργασίας. Μ' αυτό το παράδειγμα θέλω να υπογραμμίσω ότι το ίδιο μπορεί να συμβεί και με τους ανθρώπους. Μπορούμε να πάρουμε τους ίδιους ανθρώπους και, ανάλογα με την εκπαίδευση που θα τους προσφέρουμε, ανάλογα με τον τρόπο που θα τους μεταχειριστούμε, ανάλογα με τον τρόπο που θα συνεργαστούμε μαζί τους, να έχουμε από αυτούς και γραφίτη αλλά και δια-

μάντι. Από μας εξαρτάται τι θέλουμε... Οι Έλληνες έχουν ορισμένες αρνητικές νοοτροπίες. Από τη μια κοιτάνε μόνο τον εαυτό τους και από την άλλη, όπως το φίδι, κοιτάνε να φάνε την ουρά τους. Αυτές οι νοοτροπίες μπορούν και πρέπει να αλλάξουν.

Π.Μ.: Εάν είχατε στα χέρια σας έναν φάρο, σε ποια επικίνδυνα σημεία θα τον τοποθετούσατε ώστε να προστατεύσετε τους Έλληνες;

Ν.Χ.: Νομίζω ότι αυτήν τη στιγμή υπάρχει ένας πανικός. Οι πράξεις του καθενός από μας προκαλούν μια σειρά παρόμοιων πράξεων από τους άλλους. Έτσι, όλοι υποφέρουμε. Γι' αυτό πρέπει να πάρουμε τα προβλήματα αρκετά σοβαρά και να αποφύγουμε τον πανικό. Αυτή είναι η καλύτερη λύση, έτσι ώστε να έρθει πάλι το χαμόγελο στους Έλληνες, να εξαπλωθεί ο «ιός της ευτυχίας» και να δούμε πάλι διαμάντια στα χέρια μας...

Κλείνω το μαγνητόφωνο και το χρονόμετρο. Είχαν συμπληρωθεί... 45 λεπτά!

* Ευχαριστώ την κυρία Μαρία Μάμαλη, από τις Εκδόσεις «Κάτοπτρον», και τη συνεργάτιδά του καθηγητή, κυρία Nancy Smith, για τη βοήθειά τους.

ματα στα σοβαρά και χωρίς πανικό.

CONNECTED

ΣΚΕΨΕΙΣ 1

ΤΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΑ ΔΙΚΤΥΑ

αποτελούν τη βάση των διατροφικών ολισθημάτων μας ή της κατάχρησης ουσιών, αλλά επίσης της εκλογικής συμπεριφοράς μας,

της καινοτομίας, του αλtruισμού, καθώς και της «όλης τυχαίας» επιδείξης καλοσύνης. Ορισμένα επηρεάζουν ταχύτατα κλιμάκωση.

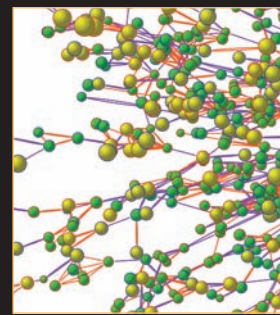
ΣΚΕΨΕΙΣ 2

ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΚΑΘΟΛΟΥ ΤΥΧΑΙΟ

ότι ο καθηγητής Νικόλαος Χρηστάκης ψηφίστηκε πέρυσι ως ένας από τους 20 κορυφαίους επιστήμονες στον κόσμο.

ΔΙΚΤΥΑ

ΤΟ ΓΡΑΦΗΜΑ

αφορά σε μια σημαντικότερη έρευνα σχετικά με τη «μεταδοτικότητα» της παχυσαρκίας στο κοινωνικό περιβάλλον.